

OHRIDSKO JEZERO JE »MUZEJ ŽIVIH FOSILOV«

Ohridsko jezero na meji med Makedonijo in Albanijo je najgloblje jezero na Balkanu (globina 310 m). Zelo bogato je z ribami, med katerimi še posebej slovi ohridska postrv. Jezero je znano tudi kot »muzej živih fosilov«, ker so se v njem ohranile drugod izumrle živalske vrste.

Ohridsko jezero pri Pogradcu

Potresi in vulkani so posledica dogajanja v Zemljini notranjosti

Zemljina gubanja in premiki Zemljine skorje, zaradi katerih so nastala mlado-nagubana gorovja, imajo svoj izvor v notranjosti Zemlje. Na območju Južne Evrope ta dogajanja še vedno potekajo. Njihova posledica so potresi in vulkani.

Potres je nenadno in pogosto silovito tresenje Zemljinega površja. Nastane zaradi trenja med premikajočimi Zemljinimi gmotami. Njegove posledice so pogosto katastrofalne. V preteklosti so potresi uničili že številna mesta, najhujši pa so terjali tudi več tisoč človeških življenj. Na potresno nevarnih območjih morajo zato stavbe graditi tako, da so čim varnejše pred potresom. Tresenje Zemljinega površja ugotavljajo z občutljivimi instrumenti – **seizmografi**. Središče potresa je vedno nekje v Zemljini notranjosti. Od tod se potresni valovi širijo na vse strani. Točko na Zemljinem površju, kjer so potresni sunki najmočnejši, imenujemo **epicenter**. Velik del Južne Evrope je potresno nevaren.

Potresno in vulkansko delovanje v Sredozemlju

KAKO NASTANE POTRES

Tekoča notranjost Zemlje je obdana z nekakšno trdno »lupino«, ki jo sestavljajo Zemljine plošče. Te se stikajo med seboj ali tudi prekrivajo, podobno kot strešniki na strehi. Pod njimi je Zemljin plašč. Sestavljen je iz kamnin, ki so zaradi visokih temperatur v tekočem stanju. Na njih »plavajo« trdne Zemljine plošče. Če te plošče, ki jih premikajo tokovi v tekočem plašču, zdrsnejo druga ob drugi, nastane potres. Zaradi prožnosti kamnin se pritiski med ploščami stoletja dolgo izenačujejo ali blažijo. Nekega dne pritiska ne vzdržijo več in kamnine pod površjem se prelomijo ali počijo. Sproščena energija se iz tega žarišča, ki ga imenujemo **hipocenter**, širi navzven v obliki potresnih valov.

Potres nastane zaradi premikanja Zemljinih plošč.

